

3.

tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Móricz Zsigmond: *A kóró és a kismadár*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Tábla, kréta vagy filc
Rajzlap, rajzeszköz
Hurkapálca, ragasztó,
olló
Lepel (paravánnak)

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

Az elutasítás-segítségnyújtás láncolatának átélése mesei szerepek által.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Vers olvasása és értelmezése, összehasonlítása rokon szerkezetű művekkel
Folyamatábra készítése
Síkbábok készítése és bábjáték csoportmunkában

Isten madárkája

2x45 perces komplex szövegfeldolgozó és bábkészítő, bábjátékos óra
(magyar, vizuális kultúra, dráma)

Számtalan példa mutatja a való életben, hogy az elutasítás, személyek vagy csoportok kirekesztése milyen könnyen és láncreakció-szerűen megy végbe. Lehet, hogy a gyerekek is átéltek már ilyet. Móricz Zsigmond meséje a segítségnyújtás gesztusával fordítja vissza a láncolatot, melyen keresztül a gyerekek szimbolikusán átélhetik, hogy a kicsi is válhat megmentővé, a kicsitől is születethet hőstett.

Áttekintő vázlat

3.1 Mentő láncolat	2x45 perc
3.1a Szóláncok	10 perc
3.1b Meselánc logikája	25 perc
3.1c Új szólánc	10 perc
3.1d Meselánc bábokkal	45 perc
Összesen:	2x45 perc

A csoportmunka és a bábkészítés előkészítése, készülünk fel a „lazább” műhelyhangulatra!

FELADATOK LEÍRÁSA

3.1 Mentő láncolat

2x45 perc

3.1a Szóláncok

Alkossunk szóláncot madárnevekkel, majd állatnevekkel! (Klasszikus szó-lánc: a szó utolsó hangja lesz a következő szó kezdő hangja. Például: kecske → egér → róka → agár → rigó stb.)

10 perc

Találjunk ki más szabályokat is szólánc alkotására!

3.1b Meselánc logikája

A pedagógus olvassa fel **Móricz Zsigmond: A kóró és a kismadár** című meséjét! Ebben a mesében mi a láncalkotás logikája?

25 perc

JEGYZETEIM

A gyerekek olvassák fel újra a mesét szakaszonként! Ki az új szereplő?
Az új szereplő neve kerüljön fel a táblára, készítsük el a láncmese folyamatábráját (maguk a gyerekek is írhatják):

kis madár → kóró → kecske → farkas → erdő → tűz → víz → bika → furkó → féreg
→ kis kakas

Majd beszéljük meg:

- Miért történik a mesében ez a sorozatos elutasítás?
- Mi derül ki a válaszokból?
- Mi fordítja meg a helyzetet?
- Kitől jön a fordulat?

A kis kakas menti meg a kis madarat – a kicsi is lehet jelentős, a kicsi is válhat hőssé vagy megmentővé.

3.1c Új szőlánc

Végül próbáljuk ki ezt az új szabályt, és alkossunk vele szőláncot! Ki segít kinek? (A szőláncba kerülhetnek mesei vagy valóságos szereplők, lehetnek állatok, emberek, természeti jelenségek is.)

10
perc

Vedd figyelembe!

Rokon szerkezetű a **Chád Gádja – Egy gödölye története című zsidó mese a Peszachi Haggádából**, amit az októberi második téma Nemzetiségi forgójában dolgoztunk fel.

Rokon szerkezetű láncmesék találhatóak a 3. osztályos állami olvasókönyvben is, utóbbi kettő ugyanez a mese, csak másik szövegváltozatban, illetve „modern” átiratban:

A macska és az egér (Arany László): I/50-51. o.

A kóró és a kismadár (Arany László): I/132-133. o.

Kismadár és kóró (Várszegi Adél): I/134-136. o.

Kapcsolódó

Bibliai párhuzam az irgalmas samaritánus példázata (Lukács 10,25–37), ami szintén láncszerűen mutatja meg (csak kevesebb láncszemen keresztül) az elutasítás, majd segítség kapcsolatát.

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK

EHHEZ A FELADATHOZ?

Tábla, kréta vagy filc

Rajzlap, rajzeszköz

Hurkapálca, ragasztó,

olló

Lepel (paravánnak)

3.1d Meselánc bábokkal

A gyerekek csoportmunkában rajzolják meg és készítsék el a mese szereplőit síkbáboként, majd készüljenek fel a mese bábos előadására!

Végül a csoportok elbábozhatják egymásnak a mesét.

Vedd figyelembe!

A csoportok hatékony munkáján múlik, marad-e idő óra végén az előadásra is. Ha nem, és „csak” párhuzamos munka zajlik, az is bőven elég a mese alkotó befogadásához.

A bábjáték történhet spontán és redukált szövegmondással is. Nem lehet célunk ilyen rövid idő alatt a vers memorizálása.

